

ved har faaet. Naar jeg har ment det rigtigt at nøjes med Løsningen af det ene af Grundlovens Krav, er det hovedsagentlig, fordi man derigennem vil komme til en meget væsentlig Mindreudgift, end hvis begge Kravené skulle løses under et. Naar man alene søger at løse selve Retsplejereformen, vil man i alt væsentligt kunne blive staaende ved det samme Antal Embedsmænd og de samme Embedsmænd som nu og altsaa spare den meget betydelige Udgift til den store Kreds af ny Embedsmænd, der vilde blive nødvendig, hvis man tog begge Spørgsmaalene op paa een Gang. Og man sparer tillige Befolkningen for en meget betydelig Ulejlighed, idet det efter det foreliggende Forslag vil være muligt overalt at bevare de sædvanlige Tingsteder og de sædvanlige Embedskon-torer, saaledes at Befolkningen ikke faar længere Vej end nu for at faa sine Forretninger udførte.

Hvad selve Reformen af Retsplejen angaar, har jeg ladet mig det ligge paa Sinde at søge i saa høj Grad som muligt at indskrænke Udgifterne baade for det offentlige og for de private processøgende Parter og ligeledes saa vidt muligt indskrænke det Maal af Ulejlighed og Tidsspilde, som paalægges Befolkningen. For at opnaa dette har jeg ment det nødvendigt at opgive Umiddelbarhedsprincippets Anvendelse i Retsplejen som Regel, dog saaledes, at dette Princip er bibeholdt paa enkelte Punkter. For det første fuldt ud i alle de Straffesager, der behandles under Nævningers Medvirkning. Der har jeg nemlig ment, at medens man vel med fuld Tryk og Sikkerhed kan gaa ud fra, at retskyndige og øvede Dommere ville være i Stand til at paakende en Sag efter Referat af Forklaringer, der ere afgivne og protokollerede andetsteds, vil det i høj Grad være tvivlsomt, om Nævninger, der kun sjældent, maaske kun meget sjældent, komme til at fungere, ville være i Stand dertil. Derfor har jeg troet det nødvendigt at fastholde Umiddelbarhedsprincippet i alle de Sager, der komme under Paakendelse med Nævningers Medvirkning. Og tillige har jeg ment det rigtigt at fastholde det, for saa vidt der gives den dømmende Ret Adgang til i alle Tilfælde, hvor den finder det nødvendigt, at kræve, at en eller flere Personer, der have afgivet Forklaring andetsteds, skulle møde for den og afgive Forklaring. Det er jo klart nok, at ved at opgive Umiddelbarhedsprincippet vil der spares i ganske overordentlig Grad Ulejlighed og Tidsspilde for dem, der komme

til at møde i Retten, og Penge baade for dem, der føre Proces, altsaa for de private Sagers Vedkommende, og for det offentlige, for saa vidt angaar Udgifter i Straffesager.

Angaaende den Maade, hvorpaa Ordningen af Retsplejen er tænkt udført i Livet, skal jeg ikke opholde det høje Ting med Enkeltheder, men i den Henseende henviser til det foreliggende Forslag. Jeg skal kun med Hensyn til Behandlingen af Sagerne sige, at foruden, at jeg der, hvor der ikke er Tale om Nævningers Medvirkning, som nævnt, har opgivet Umiddelbarhedsprincippet, har jeg ogsaa ment det rigtigt og for saa vidt i Overensstemmelse dermed at opgive Anklageprincippet, som i Proceskommissionens og det i senere Aar behandlede Forslag har været foreslaaet i Straffesager. Proceskommissionens Forslag stillede sin Strafferetspleje, baseret paa Anklageprincippet, op lige overfor den nuværende Strafferetspleje, baseret paa Inkvisitionsprincippet, og saa er det ganske tydeligt for enhver, der har fulgt noget med Tiden, at Anklageprincippet ubetinget og udelt maatte gaa af med Sejren. Men jeg tror ikke, at Spørgsmaalet er rigtigt stillet ved at stille disse to Principper op imod hinanden og derefter lade det, som man finder er det bedste, gaa af med Sejren. Thi jeg tror, at der findes maaske flere, men i det mindste en tredie Maade, hvorpaa man kunde faa en Strafferetspleje, der fuldt ud vilde betrygge den sigtede mod Fejltagelser, Vilkaarlighed og uretmæssig Behandling, uden at man netop behøver at gaa til Anklageprincippet. Det er det, som det her foreliggende Forslag søger at gøre. Hovedgrunden til, at man har søgt bort fra Anklageprincippet, er selvfølgelig den, at Anklageprincippet med Nødvendighed medfører en langt større og langt mere omfattende Opgave for Politiet, end noget som helst andet Princip kræver, fordi det under Anklageprincippet bliver Politiet, der skal skaffe alle mulige Oplysninger og Bevisligheder til Veje og derfor selvfølgelig maa raade over en meget større Styrke og være ganske anderledes organiseret, end ellers behøvede at være Tilfældet, hvilket selvfølgelig atter maa medføre en betydelig Forøgelse af Udgifterne.

Det her foreliggende Forslag søger at ordne Strafferetsplejen paa en saadan Maade, at der gives den sigtede saa store og stærke Garantier mod Fejltagelser, Misbrug eller Vilkaarlighed, at jeg ikke nærer nogen Tvivl om, at man efter at have gjort sig bekendt med Forslaget, vil